



ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Луцького національного технічного
університету

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Освітньо-професійні програми: Автомобільний транспорт, Комп'ютерна інженерія, Інформаційні системи та технології, Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, Дизайн, Менеджмент, Технології легкої промисловості

Спеціальності: 274 Автомобільний транспорт, 123 Комп'ютерна інженерія, 126 Інформаційні системи та технології, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 022 Дизайн, 073 Менеджмент, 182 Технології легкої промисловості

Галузі знань: 27 Транспорт, 12 Інформаційні технології, 14 Електрична інженерія, 02 Культура і мистецтво, 07 Менеджмент, 18 Виробництво і технології

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний /освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова (професійної або загальної підготовки)
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	4 кредити ЄКТС/ 120 годин
Циклова комісія	Природничо-математичних дисциплін
Мова викладання	Українська
Мета навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є надання здобувачам фахової передвищої освіти знань з екології, вивчення закономірностей взаємодії суспільства з навколишнім природним середовищем для забезпечення конструктивного природокористування; надання комплексу еколого-економічних знань; прогнозування стану довкілля на перспективу, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для проведення природоохоронних заходів.
Предмет і завдання дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Збалансоване природокористування» є характер співвідношення позитивних і негативних змін природних умов, рівні використання суспільством природного середовища в зв'язку з виробничими відношеннями між людьми за даними економічних наук, географії, біології та інших наук. Основними завданнями вивчення дисципліни «Збалансоване природокористування» є вивчення законодавчих і нормативно-правових документів, що складають правову базу раціонального природокористування; виділення основних напрямків державної політики України у галузі використання, відтворення та охорони природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки; визначення кількісних параметрів та якісне оцінювання біотичних та абіотичних ресурсів України; розробка заходів щодо раціонального використання, збереження та відтворення водних, мінеральних, земельних, лісових, кліматичних, рекреаційних,

	біологічних ресурсів; формування екологічного світогляду майбутніх фахівців. До основних задач дисципліни «Збалансоване природокористування», розв'язанням яких необхідно оволодіти студентам, належать наступні: - наукове і методичне забезпечення системи збалансованого природокористування; - нормативну і законодавчу базу природокористування, охорони і відновлення довкілля; - класифікацію природних ресурсів; - сучасні методи раціонального використання природних ресурсів, основні види та умови природокористування; - сучасний стан, джерела забруднення, призначення, використання повітряних, земельних, лісових, водних, мінеральних, кліматичних, рекреаційних, біологічних ресурсів; - основні принципи та методи раціонального використання та охорони природних ресурсів.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Зміст дисципліни	Тема 1. Теоретичні засади збалансованого природокористування Цілі та задачі дисципліни. Основні терміни, поняття, визначення. Закони екології. Екосистеми та їх значення в функціонування біосфери. Тема 2. Екологічна проблема в історії людства та пошук шляхів її вирішення Екологічні проблеми та кризи в історії людства. Дія «геологічної сили». Сталий розвиток та прогнози стану довкілля. Оцінка можливостей переходу до сталого розвитку країн Світу. Тема 3. Умови і ресурси збалансованого природокористування Принципи та критерії ефективності збалансованого природокористування. Класифікація та оцінка природних ресурсів. Природні ресурси України та світу. Природні ресурси та збалансоване природокористування. Особливості ресурсоспоживання у різних галузях господарства. Тема 4. Екологічна стійкість, збалансованість і толерантність Суть умисного і ненавмисного впливу взаємовідносин людини і природи. Уявлення про екологічну стійкість та екологічну толерантність. Критерії та показники екологічної стійкості, збалансованості та толерантності. Тема 5. Класифікація галузей господарства за рівнем екологічної толерантності Ступінь толерантності галузей господарства до природних екосистем. Екологічна оцінка окремих галузей. Використання земельних, мінеральних, лісового та рекреаційних ресурсів. Тема 6. Аналіз сучасних концепцій природокористування Екосистемна організація біосфери – основа її стійкості. Аналіз концепції природокористування, «незалежного» від біосфери. Тема 7. Науково-технологічний прогрес та економіка природокористування Застосування біотехнологій. Ресурсозаощадливі технології. Матеріаломісткості виробництва (продукції). Енергомісткість. Основні напрями зниження енергомісткості. Суть вторинного ресурсовикористання.
Рекомендована література	Основна 1. Білявський Г. О. Основи екології: теорія і практикум : Навч.

	посібник. / Г. О. Білявський – К. : Либідь, 2004. – 368 с. 2. Географія мінеральних ресурсів України : монографія / Мирослав Сивий, Ігор Паранько, Євген Іванов. – Львів : Простір М, 2013. – 683 с. 3. Екологічні основи збалансованого природокористування в агросфері : навчальний посібник / за ред. проф. С. П. Сонька та Н. В. Максименко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015 – 572 с. 4. Карпатський регіон : актуальні проблеми та перспективи розвитку / НАН України. Інститут регіональних досліджень : наук. ред. В. С. Кравців. Львів, 2013. – Том 1. Екологічна безпека та природноресурсний потенціал . – 2013. – 336 с. 5. Клименко М. О. Збалансоване використання земельних ресурсів: Навчальний посібник / М. О. Клименко, Б. В. Борисюк. Т. М. Колесник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 552 с. 6. Клименко М. О. Збалансоване використання водних ресурсів : Навчальний посібник / М. О. Клименко, І. І. Залеський – Рівне : НУГВП, 2016. – 337 с. 34 7. Штойко П. І. Концепції природознавства : навч. посібник / П. І. Штойко. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка. – 2011, 456 с.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, семінари, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації з викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Пререквізити	Вивчення дисципліни в основному базується на загальних курсах біології і екології, географії. Зокрема, на таких її розділах: - загальна характеристика природних ресурсів України; - проблеми відтворення природних ресурсів; - класифікація природних ресурсів; - екологічна безпека.
Постреквізити	Знання та вміння набуті здобувачами при вивченні дисципліни «Збалансоване природокористування», необхідні їм також при вивченні дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, зокрема, для аналізу матеріалів практик, виконання випускних кваліфікаційних робіт, в подальшій професійній діяльності тощо.
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання: Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу, розв’язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його

	основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.